

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GRÓDKI GMINA PŁOŚNICA

**na lata 2011-2017
(aktualizacja)**

URZĄD GMINY PŁOŚNICA
ul. Dworcowa 52
13-206 Płościca

Opracowanie:
mgr Anna Rozentalska

Niniejsza aktualizacja *Planu Odnowy Miejscowości Gródki* została przyjęta Uchwałą Zebrania Wiejskiego Sołectwa Gródki z dnia 17 marca 2011r. oraz zatwierdzona Uchwałą Nr VI/37/21/2011 Rady Gminy w Płośnicy z dnia 18 marca 2011r.

MARZEC 2011

<u>SPIS TREŚCI</u>	2
<u>WSTĘP</u>	3
1. <u>CHARAKTERYSTYKA I INWENTARYZACJA ZASOBÓW SOŁECTWA</u>	4
1.1. <u>Położenie</u>	4
1.2. <u>Historia</u>	5
1.3. <u>Mieszkańcy</u>	9
1.4. <u>Środowisko kulturowe</u>	10
1.4.1. <u>Zabytki</u>	10
1.4.2. <u>Pomniki przyrody</u>	12
1.4.3. <u>Działalność kulturalna</u>	13
1.5. <u>Użytkowanie terenu i obszary chronione</u>	15
1.6. <u>Gospodarka</u>	17
1.6.1. <u>Bezrobocie</u>	17
1.6.2. <u>Rolnictwo</u>	18
1.6.3. <u>Przedsiębiorstwa</u>	19
1.7. <u>Infrastruktura techniczna</u>	20
1.7.1. <u>Wodociągi i zaopatrzenie w wodę</u>	20
1.7.2. <u>Kanalizacja i gospodarka ściekowa</u>	20
1.7.3. <u>Gospodarka odpadami stałymi</u>	20
1.7.4. <u>Gazyfikacja – zaopatrzenie w gaz</u>	20
1.7.5. <u>Telefonizacja i Internet</u>	21
1.7.6. <u>Drogownictwo i komunikacja</u>	21
1.7.7. <u>Sytuacja mieszkaniowa</u>	21
1.7.8. <u>Elektryfikacja i oświetlenie dróg</u>	21
1.8. <u>Infrastruktura społeczna</u>	22
1.8.1. <u>Placówki oświatowe i infrastruktura sportowa</u>	22
1.8.2. <u>Ochrona zdrowia</u>	23
1.8.3. <u>Pomoc społeczna</u>	24
1.8.4. <u>Ochrona przeciwpożarowa</u>	24
1.8.5. <u>Organizacje na terenie sołectwa</u>	24
2. <u>DIAGNOZA PROBLEMÓW</u>	25
3. <u>OCENA SYTUACJI ROZWOJOWEJ SOŁECTWA – ANALIZA SWOT</u>	27
4. <u>WIZJA ROZWOJU – GRÓDKI ZA KILKA LAT</u>	29
5. <u>KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI GRÓDKI</u>	31
6. <u>OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJACYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ</u>	33
7. <u>MONITORING, OCENA I AKTUALIZACJA PLANU</u>	37
<u>SPIS TABEL</u>	38

WSTĘP

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości został opracowany dla wsi Gródki, administracyjnie przynależącej do Gminy Płońska, powiatu działdowskiego w województwie warmińsko-mazurskim.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem strategicznym, stworzonym przy udziale mieszkańców. Określa strategię odnowy i rozwoju społeczno-gospodarczego dla danej miejscowości, w tym najważniejsze działania, które sami zainteresowani uznali za istotne dla swojej miejscowości, a które pomogą im rozwiązać problemy i osiągnąć stawiane sobie przez nich cele. Proponowane przedsięwzięcia mieszkańcy uznali za realne, możliwe do zrealizowania przy założeniu także ich własnej aktywności oraz przy zaangażowaniu władz samorządowych Gminy Płońska. Plan Odnowy Miejscowości pozwolił także na uświadomienie sobie przez mieszkańców ich roli w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia.

Sporządzenie a następnie wdrożenie Planu Odnowy wiąże się z określonymi korzyściami dla społeczności lokalnej:

1. możliwość korzystania z funduszy europejskich i innych zewnętrznych źródeł finansowania działań rozwojowych;
2. zdynamizowanie rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości dzięki pojawiającym się nowym możliwościom podejmowania działań rozwojowych;
3. wzrost atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego;
4. wdrażanie pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców;
5. wzrost wartości majątku komunalnego – nieruchomości;
6. aktywizacja społeczności lokalnej – wzrost tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz własnego środowiska – miejscowości;
7. stworzenie lokalnego forum wymiany informacji i doświadczeń.

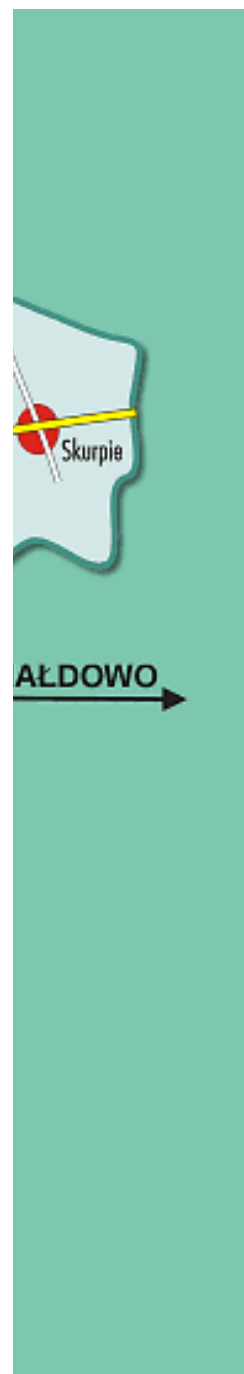
Plan Odnowy Miejscowości Gródki zaplanowany został na okres kilku najbliższych lat. W ramach Planu opisane są zasoby sołectwa, wypracowana na forum zebrań wiejskich oraz w drodze badania ankietowego wizja odnowy i rozwoju wsi, jak również zestaw celów strategicznych wraz z planowanymi w ich ramach przedsięwzięciami. Opracowany Plan Odnowy Miejscowości wraz z opisem przedsięwzięcia, będzie mógł stanowić załącznik do składanych do różnych instytucji wniosków o dofinansowanie realizacji planowanych zadań. Niniejszy dokument jest wymagany m. in. przy składaniu wniosków w ramach Priorytetu 3 „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej”, Działania 3.3. „Odnowa i rozwój wsi” w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Plan Odnowy Miejscowości, poprzedzony konsultacjami społecznymi, jest dokumentem, który może ulegać zmianom. Oznacza to, że może być aktualizowany i dostosowywany w zależności od istotnych uwarunkowań rozwoju oraz bieżącej oceny skuteczności Planu.

1. CHARAKTERYSTYKA I INWENTARYZACJA ZASOBÓW SOŁECTWA

1.1. Położenie

Gródki to druga pod względem liczby mieszkańców wieś Gminy Płońnica. Gmina położona jest w południowej części woj. warmińsko-mazurskiego w powiecie działdowskim. Wieś Gródki znajduje się w środkowej części gminy, 4 km na południe od Płońnicy. Wieś przecina droga wojewódzka nr 544 oraz następujące drogi powiatowe: 1255 N Tuczki – Płońnica – Gródki, 1361 N Niechłonin – Gruszka – Gródki.

Źródło: Strona internetowa: <http://www.plosnica.pl>

1.2. Historia

Gródki zamieszkałe były już w odległych czasach, świadczą o tym liczne znaleziska archeologiczne¹. Już we wczesnym średniowieczu zamieszkała tu ludność słowiańska, podobnie jak w pobliskim Łęcku². Przypuszcza się, że te obszary należały do parafii w Nicku³.

Wieś została założona przez polskich osadników. Na układ przestrzenny wsi wpłynęło przede wszystkim położenie miejscowości na trakcie z Lidzbarka do Działdowa, a także na trakcie do Przełęka. Wokół tych szlaków zostały usytuowane zagrody. Początkowo wieś nazywała się *Grodków*. Nazwa pochodzi od dawnej polskiej nazwy osobowej „Grodek”. Jednak w dokumentach niemieckich nazwa została zmieniona na *Grotkau*. Taki zapis pojawia się po raz pierwszy w 1328 roku⁴. W 1333 roku wielki szatny zakonu i kantor dzierzgoński Gunter z Szwarzburgu nadał rycerzowi Stefanowi z Rusinowa (*Rewssenaw*) 80 włók ziemi w istniejącej już wsi Gródki. Obowiązkiem Stefana było służba w lekkiej zbroi w siłach zakonnych. Nadano mu też 16 lat wolnizny, czyli zwolnienia od danin na rzecz państwa. W dokumencie nadania zaznaczono, że leżą one między dobrami Waltera ze Zgniłego Błota mieszkającego w Przełęku oraz dobrami Stefana, który posiadał ziemie nad Nidą (Działdówka). Świadcami wydania tego dokumentu byli inni rycerze z tej okolicy⁵.

Okresowo w XIV wieku pisano nazwę miejscowości jako *Steffensgut*, od imienia właściciela, Stefana z Rusinowa. Tenże rycerz sprowadził tu grono niemieckich osadników. Kolejnymi właścicielami wsi byli potomkowie Stefana z Rusinowa⁶.

W dniu 12 lipca 1410 roku, jeszcze przed bitwą grunwaldzką, armia polsko-litewska właśnie wtedy maszerowała po odrocie spod Kurzętnika. Przemarsz wiódł przez Wielki Łęck i Gródki, przewodnikami armii królewskiej byli pochodzący z tych stron: Trojan z Krasnołaki i Jan Grynwald⁷. W czasie tego przemarszu wielu mieszkańców wsi doznało strat. Byli to: panicz Hanko, Jakub Eribger, Mikołaj sołtys, Piotr Lorenc, Mikołaj Polan (Polak), Mikołaj karczmarz, Hanusz Husenberg, Jakub Greber, Jakub Mergenwald i Marcin. Jak widać większość z nich to była ludność pochodzenia niemieckiego⁸. Właśnie Niemcy przeważali w tej wsi w początkowym okresie.

Jak wspomniano właścicielami wsi byli potomkowie Stefana z Rusinowa. W 1438 roku wielki mistrz odnowił przywilej posiadania 80 włók dla Stefana z Gródek i Bartosza z Gródek. Jednak w ciągu wojny trzynastoletniej (1454-1466) ten dokument zaginął i Barbara z Gródek, wdowa po Stefanie, uprosiła Marcina Truchsesa, komtura ostródzkiego o odnowienie przywileju⁹.

W następnych latach wśród właścicieli ziemskich w tej wsi spotyka się Polaków. Również ludność plebejska stała się polska. Polscy właściciele ziemscy posiadali tą wieś jeszcze przez długie lata. Dodatkowo po pokoju toruńskim i upadku państwa krzyżackiego w 1525 roku, żywioł polski miał tu przewagę, nastąpiła kolejna fala polskiego osadnictwa z Mazowsza i polonizacja miejscowej ludności „*tak, że r. 1542 już nie ma śladu innej od polskiej narodowości, jak to wykazują księgi rachunkowe starostwa działdowskiego, które tylko polską ludność znają*”¹⁰.

Według spisu podatkowego z 1635 roku właścicielami Gródek byli: Albrecht Zieliński, Andrzej Burski i Krzysztof Masło¹¹. Również w drugiej połowie XVII wieku dominowali polscy szlachcice. W 1674 roku notuje się w Gródkach Piątkowskiego z Goczy (alias *von Gotschen*).

¹ *Działdowo z dziejów miasta i powiatu*, Olsztyn 1966, s. 35-47

² Kowalczyk E, *Dzieje granicy mazowiecko-pruskiej*, Warszawa 2003, s. 163

³ Tamże

⁴ *Działdowo z dziejów miasta i....*, s. 57

⁵ Kętrzyński Wojciech, *O ludności polskiej w prusiech niegdyś krzyżackich*, Lwów 1882, s. 310-311

⁶ Tamże

⁷ *Działdowo z dziejów miasta i....*, s. 65

⁸ Tamże

⁹ Tamże

¹⁰ Tamże

¹¹ Tamże, s. 327

Natomiast w dniu 17 marca 1680 roku w Gródkach wypisano po polsku następujący dokument. „*Ja niżej podpisany zeznawam tym skrypcem, że sprzedał chłopca mego dziedzicznego w Karwacza na imieniu Mikołaja za złotych 100 Imci Zygmuntowi z Goczy Piątkowskiemu etc*” podpisano Wiktor Szydłowski w obecności Kazimierza Szydłowskiego i Jana Stanisława Szydłowskiego¹². Nie wiadomo czy Szydłowscy dziedziczyli w tej wsi, zapewne właścicielami byli Piątkowscy, a Szydłowscy będąc u nich w gościnie sprzedali im chłopca Mikołaja.

W źródłach zapisano, iż przed reformacją istniał tu kościół katolicki „patronatu rządowego”, który w czasach reformacji został przyłączony do luterkańskiej parafii w Płońnicy. W 1739 roku ten kościółek był już zrujnowany i został zburzony¹³.

W XVIII wieku państwo pruskie podjęło wielkie wysiłki, aby wprowadzić obowiązek szkolny. Dzieci od szóstego roku życia chodziły do szkoły. W związku z tym zorganizowano wiele nowych szkół. Szkoła wiejska powstała również w Gródkach (koniec XVIII wieku)¹⁴.

Piątkowscy, właściciele wsi, byli skoligaceni z różnymi rodami niemieckimi. W 1710 roku miejscowy majątek ziemski przeszedł na własność wnuka (po kądzieli) Piątkowskiego Jana Kuchmeistera von Stenberg. Kolejnymi właścicielami była rodzina von Boddenów¹⁵.

W źródłach niemieckich nazwę wsi pisano rozmaicie, spotyka się następujące zapisy: *Grotkaw* (rok 1452), *Grotkau* (1541), *Grondtken* (1780), *Grodtken* (1796), *Grodtken* (1820), *Grodken* (1850)¹⁶.

Źródło: Mapa Schröttera (lata 1796-1802)

¹² *Działdowo z dziejów miasta i....*, s. 330

¹³ *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich pod red. F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego, W. Wawelskiego*. Tomy I-XIV, tom II, s. 830

¹⁴ *Działdowo z dziejów miasta i powiatu*, Olsztyn 1966, s. 99

¹⁵ Tamże, s. 145

¹⁶ *Nazwy miejscowe Polski*, pod. red. K. Rymuta, Kraków 1996-2005, tom I-VI, tom III, s. 352

Początek XIX wieku to czas wielkich reform w państwie pruskim. Zrezygnowano z pańszczyzny, ziemia stała się własnością chłopów, jednak ci musieli odstąpić część uprawianej ziemi lub zapłacić dotychczasowemu panu rentę. W tym terenie ziemia była niezbyt urodzajna, chłopci posiadali jej dużo, ale nie chcieli jej oddać. Dlatego pojawiły się problemy ze spłatą zobowiązań wobec panów. Do tego dochodziły lata nieurodzajów i lata kryzysu gospodarczego. Wielu z nich nie było w stanie się utrzymać i musieli w ogóle sprzedawać swoje gospodarstwa, kupowali je okoliczni właściciele ziemscy. Na przykład w Gródkach jeszcze przed reformami (1807) było 28 gospodarstw chłopskich, po kilkunastu latach zostało ich zaledwie 10¹⁷.

Według opisu z końca XIX wieku była to wieś w powiecie niborskim przy bitym trakcie działdowsko-lidzbarskim, przy polskiej granicy, około milę od Działdowa¹⁸.

W latach 1905-1908 miejscowi dziedzice, rodzina von Boddenów, wybudowała w Gródkach pałac, istniejący po dziś dzień. Budynki majątku a także park z oczkami wodnymi, będące integralną częścią dworu, stanowią dziś dominantę przestrzenną miejscowości.

W państwie niemieckim istniał zupełnie inny system samorządu terytorialnego. Gminę wiejską tworzyła właściwie każda wioska, oddzielnymi gminami na czele z dziedzicem były tak zwane „obszary dworskie”. W 1920 roku po włączeniu tych terenów do państwa polskiego system samorządu terytorialnego pozostał bez zmian i trwał do połowy lat trzydziestych.

Wielu szczegółowych danych dostarcza spis powszechny z 1921 roku. Gmina wiejska Gródki była niewielka, w tymże właśnie roku liczyła 9 domów i 68 mieszkańców. Wśród nich 59 osób podało wiarę katolicką, 9 ewangelicką. Pod względem narodowościowym przeważali Polacy, 65 osób podało tę narodowość, tylko 3 osoby niemiecką¹⁹. Więcej ludzi mieszkało w „obszarze dworskim” Gródkki, który dzielił się na folwark i leśniczówkę. W folwarku było 25 budynków mieszkalnych i 364 mieszkańców, z czego 276 podało wiarę katolicką, a 88 ewangelicką. Pod względem narodowościowym było podobnie, 294 osoby podało narodowość polską i 70 niemiecką²⁰.

Gródki były zamieszkałe głównie przez ludność polską i mazurską. Z tego powodu działały tu prężnie polskie organizacje polityczne. W Gródkach siedzibę miało koło NPR (Narodowa Partia Robotnicza) liczące 55 członków w 1924 roku. W skład zarządu wchodził: Bartłomiej Janowski, Franciszek Siński, Władysław Kynas²¹. Po 1926 roku coraz większą rolę w Polsce odgrywała sanacja. W dniu 6 XI 1930 roku w sali R. Stodolskiego w Gródkach odbył się wiec poparcia dla BBWR, lecz ta organizacja została słabo przyjęta przez ludność, tylko małorolny Jan Zawadzki wyraził chęć współpracy²².

Powiat działdowski leżał na przygranicznym terenie stanowiącym obszar rywalizacji wywiadu polskiego i niemieckiego. W 1926 roku polskie władze wydalily do Niemiec administratora majątku Gródkki Kuhna po wykryciu, że jest on szpiegiem niemieckim²³.

Według danych z *Księgi Adresowej Polski* z 1929 roku właścicielem ziemskim w Gródkach był Stodolski. Kołodziejem był Jankowski, kowalem L. Blautenberg, krawcem A. Kantorski, a murarzem J. Bartkowski. W Gródkach był też sklep z nabiałem J. Dolnego, rzeźnictwem trudnił się B. Michalski. Szewcem był J. Dunajec, wyszynk trunków prowadziła J. Gorycka²⁴.

Majątek w Gródkach administrowany przez wyżej wspomnianego Rajmunda Stodolskiego

¹⁷ *Działdowo z dziejów miasta i powiatu*, Olsztyn 1966, s. 114

¹⁸ *Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich pod red. F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego, W. Wawelskiego*. Tomy I-XIV, tom II, s. 830

¹⁹ *Skorowidz miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej opracowany na podstawie wyników pierwszego powszechnego spisu ludności z dnia 30 IX 1921 roku*. Warszawa, tom X, (województwo pomorskie), s. 16

²⁰ Tamże, s. 17

²¹ Bystrzycki Piotr, *Działdowszczyzna w latach II Rzeczypospolitej*, Olsztyn 2000, s. 99

²² Tamże, s. 128

²³ Tamże, s. 184

²⁴ *Księga adresowa Polski (wraz z W. M. Gdańskiem) dla handlu, przemysłu, rzemiosła i rolnictwa rok 1930, Annuaire de la Pologne (y compris la V. L. Dantzig)*, Warszawa 1930, s. 1140

liczył wówczas 1 376 ha lasów, łąk i użytków rolnych. Do Stodolskiego należała też miejscowa gorzelnia i cegielnia, tartak oraz przedsiębiorstwo eksploatacji torfu. Stodolski był inżynierem melioracji, okazał się dobrym gospodarzem. Założył tu kółko rolnicze i wraz z miejscowymi gospodarzami prowadził poletka doświadczalne, na które sprowadzono nawozy sztuczne (co było wówczas nowością), rozpoczęto też hodowlę kur na skalę przemysłową. W 1929 r. z inicjatywy kółka rolniczego Ministerstwo Rolnictwa zorganizowało we wsi 3-miesięczny kurs gospodarczy, który ukończyło 12 dziewcząt. We wsi w 1929 roku powstała mleczarnia, która wysyłała mleko do Grudziądza. Była też stolarnia parowa, w której produkowano ramy okienne i drzwi dla Warszawy i Gdyni²⁵. Rajmund Stodolski zniknął z Gródek wraz z rozpoczęciem wojny w 1939 r., zostawił jednak żonę wraz z dziećmi. Mimo że do Gródek wrócili Niemcy, zona Stodolskiego mogła bez żadnych trudności zabrać swój ruchomy majątek i wyjechać wraz z rodziną ze wsi.

Za czasów II Rzeczypospolitej w rejonie Działdowa bardzo słabo rozwijało się budownictwo. Przybywało niewiele nowych domów, więcej powstało w latach 1915-1918 w ramach odbudowy Niemiec po zniszczeniach I wojny światowej. Sukcesem było, więc wybudowanie przed samym wybuchem II wojny światowej nowego budynku szkolnego w Gródkach²⁶.

Ostatnią dziedziczką Gródek była córka Augusta Boddena, żona niemieckiego feldmarszałka armii hitlerowskiej von Bocka. W czasie II wojny światowej w Gródkach zamieszkiwali spadkobiercy Boddenów, a wśród nich od 1942 r. wspomniany von Bock – obszarnik pruski. Był on cenionym wojskowym i cieszył się początkowo wielkim uznaniem Hitlera. Jednak po pewnych niepowodzeniach na froncie wschodnim popadł w niełaskę i odszedł w stan spoczynku, zamieszkując w dobrach swojej żony w Gródkach. Taki stan trwał do stycznia 1945 r. Przed 19 stycznia 1945 r., czyli przed wkroczeniem wojsk radzieckich do Działdowa, wszyscy Niemcy opuścili Gródki i Przełęk.

²⁵ *Działdowo z dziejów miasta i powiatu*, Olsztyn 1966, s. 145

²⁶ Bystrzycki Piotr, *Działdowszczyzna w latach II Rzeczypospolitej*, Olsztyn 2000, s. 89

1.3. Mieszkańcy

Według danych z końca 2010 r. Gródki liczą 636 mieszkańców.

Tabela 1. Liczba ludności sołectwa w kolejnych latach

Rok	Liczba ludności	
	Gmina Płońska	Gródki
1993	6 492	670
2000	6 385	661
2001	6 351	662
2002	6 311	658
2003	6 280	649
2004	6 266	646
2005	6 285	649
2006	6 255	643
2007	6 206	641
2008	6 143	646
2010	6 113	636

Źródło: Urząd Gminy Płońska

Mieszkańcy wsi są dobrze zorganizowani. Problemy wsi rozwiązują wspólnymi siłami na forum zebrań wiejskich, a także poprzez konsultacje i współpracę z samorządem gminnym oraz Urzędem Gminy w Płośnie. Obok Rady Sołectkiej prężnie działają we wsi Ochotnicza Straż Pożarna, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Zespół Szkół w Gródkach oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Płońska. Instytucje te są głównymi organizatorami życia kulturalnego wsi. Poprzez organizowanie różnego typu imprez rekreacyjno-integracyjnych, konkursów, turniejów oraz obchodów lokalnych świąt, rozwijają zainteresowania społeczności w dziedzinie kultury, oświaty i sportu. Gródki to wieś, w której kultywowane są miejscowe tradycje. Pielęgowane są zarówno tradycje związane ze świętami kościelnymi (Parafia Rzymsko-Katolicka w Przełęku) – Boże Ciało, odpust, jak również tradycje świeckie – święto strażaka, dożynki, dni rodziny.

W przeprowadzonym w styczniu 2009 r. badaniu potrzeb mieszkańców w zakresie kierunków rozwoju miejscowości, na pytanie „Czy jest Pani/Pan gotów osobiście wesprzeć inicjatywy społeczne w swojej wsi?” ponad połowa ankietowanych odpowiedziała twierdząco. Większość respondentów deklarowała pomoc w wykonaniu wszelkich prac porządkowych, w drobnych pracach remontowych, w pracach przy urządzaniu terenów zielonych oraz pomoc w organizowaniu imprez integracyjnych, spotkań rodzinnych, festynów, imprez sportowych i rekreacyjnych. Jedynie poniżej 30% ankietowanych nie chce angażować się w inicjatywy społeczne podając z a główny powód brak czasu i podeszły wiek.

1.4. Środowisko kulturowe

1.4.1. Zabytki

Głównym zabytkiem w Gródkach jest znajdujący się w centrum wsi zespół podworski, w którego skład wchodzi dwór i park. Obiekt został wpisany do rejestru zabytków na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Ciechanowie nr KL.III.5340-4/81 z dnia 08 października 1981 r. pod numerem A-1334. Poniższe zdjęcie, pochodzące prawdopodobnie z roku 1969, przedstawia widok dworu od strony parku. Na kolejnym zdjęciu – widok obecny.

Źródło: Zespół Szkół w Gródkach

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Płośnicy

Neobarokowy dwór zbudowany w latach 1905-1908, był własnością miejscowych dziedziców – niemieckiej rodziny von Boddenów. Po II wojnie światowej w pałacu mieściła się szkoła rolnicza. 1 września 1946 r. została otwarta jednoroczna Żeńska Szkoła Rolniczo-Gospodarcza. W późniejszych latach oprócz szkoły rolniczej w pałacu siedzibę miało przedszkole. Po wybudowaniu nowego budynku zespołu szkół placówkę przeniesiono (1971 r.), a pomieszczenia pałacu służyły jako mieszkania dla pracowników szkoły. Obecnie dwór nie jest zamieszkały. Właścicielem budynku jest Starostwo Powiatowe w Działdowie, które planuje zagospodarowanie

zabytku.

Integralną częścią pałacu jest otaczający go park z trzema stawami o powierzchni 5.5 ha. Park do dziś pełni funkcje rekreacyjne i jest miejscem chętnie odwiedzanym przez miejscowych spacerowiczów. Dzięki położeniu parku w centrum wsi jego teren jest dostępny dla ogółu mieszkańców.

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Płośnicy

Po przeciwnej stronie drogi powiatowej prowadzącej do Niechłonina znajduje się zabudowa gospodarcza należąca niegdyś do ówczesnego majątku ziemskiego. Wśród kilku budynków wyróżnia się murowany budynek stajni z 1878 roku, wpisany do rejestru zabytków na podstawie decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie decyzją z dnia 21 października 1967 r. pod numerem A-694/C. Obok niego znajdują się budynek gospodarczy z kamienia i cegły oraz ceglana kuźnia z przełomu XIX/XX wieku. Budynki te przez wiele lat były użytkowane przez zespół szkół rolniczych, który prowadził dużą stadninę koni. Obecnie cała zabudowa gospodarcza znajduje się w rękach prywatnych.

Źródło: Zespół Szkół w Gródkach

1.4.2. Pomniki przyrody

W lesie pomiędzy Gródkami a Gruszką (Leśnictwo Gródki, oddz. 205d, teren byłego cmentarza wojskowego otoczonego lasem sosnowym) znajduje się głaz narzutowy, który jest pozostałością po ostatnim zlodowaceniu. Głaz został uznany za pomnik przyrody w 1964 r. (Dz. Urz. WRN Nr 9/64 z 1964 r., Orzeczenie Prezydium WRN w Olsztynie nr RX 311/64 z 14.03.1964 r.). Obwód głazu przy ziemi wynosi 950 cm, wysokość – 200 cm.

Źródło: Archiwum Urzędu Gminy w Płośnicy

Inne pomniki przyrody na terenie sołectwa Gródki to:

- dąb szypułkowy: obwód 203 cm, wysokość 25 m, znajdujący się na terenie Leśnictwa Gródki oddz. 41C, po prawej stronie drogi Działdowo – Lidzbark Welski w odległości 1,5 km od szosy (nr ewidencyjny 318/379/89, uznany za pomnik w 1989 r.: Dz. Urz. Województwa Ciechanowskiego Nr 12 poz. 345 z 20.12.1989 r., Zarządzenie Nr 35/89 Województwa Ciechanowskiego z 30.11.1989 r.)
- świerk pospolity: obwód 208 cm, wysokość 35 m, znajdujący się za siedzibą leśniczówki w Gródkach, po prawej stronie drogi Działdowo – Lidzbark Welski w odległości 500 m od szosy (nr ewidencyjny 323/384/89, uznany za pomnik w 1989 r.: Dz. Urz. Województwa Ciechanowskiego Nr 12 poz. 345 z 20.12.1989 r., Zarządzenie Nr 35/89 Województwa Ciechanowskiego z 30.11.1989 r.)
- dąb szypułkowy: obwód 203 cm, wysokość 25 m, znajdujący się za siedzibą leśniczówki w Gródkach, po prawej stronie drogi Działdowo – Lidzbark Welski w odległości 500 m od szosy (nr ewidencyjny 324/385/89, uznany za pomnik w 1989 r.: Dz. Urz. Województwa Ciechanowskiego Nr 12 poz. 345 z 20.12.1989 r., Zarządzenie Nr 35/89 Województwa Ciechanowskiego z 30.11.1989 r.)

Warto również zobaczyć zespół owalnych kurhanów datowanych na wczesną epokę żelaza. Znajdują się w lesie pomiędzy Gródkami a Priomą, niedaleko trasy Działdowo – Lidzbark. Trzeba skręcić w lewo w 3 leśną drogę po wyjeździe ze wsi. Rozwidła się ona tuż przy szosie i tu należy skręcić w lewą odnogę, a za chwilę, po krzyżówce z inną leśną dróżką, widać po prawej podejrzane rozkopy. To pierwszy z pięciu kurhanów. Jest najbardziej zniszczony i ledwo rozpoznawalny. Ale za nim niedaleko jest następny, ukryty w samosiejnym iglastym młodniaku, co – wraz z owalnym wkopem na wierzchu nasypu – może świadczyć o badaniach archeologów, którzy datowali go na

wczesną epokę żelaza. Na powierzchni tego kopca widać dość wyraźnie kamienny płaszcz, a w kopie ukazuje jego piaszczyste wnętrze. Jeszcze dalej od dróżki, a bliżej szosy, nie sposób nie zauważyć 3 pagórków tak znacznych rozmiarów, że można je w pierwszej chwili wziąć za twory przyrody. Nasypy mają ponad 20 m średnicy i ponad 2 m wys., i to po tym jak zapadły się lub zostały rozkopane ich wierzchołki. Kurhany te tworzą niezwykle malowniczą i majestatyczną grupę porośniętą przestronnym, starym drzewostanem. Emanują spokojem, którego dawno chyba nikt nie zakłócał, jeśli nie liczyć niewinnych amatorów konwalii i grzybiarzy.

1.4.3. Działalność kulturalna

Organizatorem życia i aktywności kulturalnej w całej gminie jest Gminny Ośrodek Kultury w Płońscy, który prowadzi zajęcia świetlicowe, wokalne, recytatorskie i kabaretowe, jak również zajęcia z zakresu tańca, teatru i plastyki. Podstawowe zadania GOK to tworzenie, upowszechnianie i ochrona kultury oraz stymulowanie, rozwijanie i zaspakajanie zróżnicowanych potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych mieszkańców całej gminy (również osób starszych), a także prowadzenie i rozpowszechnianie promocji kultury lokalnej w kraju i za granicą.

Do szczegółowego zakresu działania Gminnego Ośrodka Kultury w Płońscy należą:

1. rozpoznawanie, pobudzanie i zaspakajanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych;
2. przygotowywanie do odbioru i tworzenia wartości kulturalnych;
3. kształtowanie wzorów i nawyków uczestnictwa w kulturze;
4. edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę;
5. gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury;
6. tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką;
7. tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła artystycznego i ludowego;

Dzieci i młodzież z Gródek chętnie uczestniczą w prowadzonych przez GOK zajęciach. Wielu spośród nich jest w stałym składzie grup kabaretowych i teatralnych.

Źródło: Gminny Ośrodek Kultury w Płońscy

Uzupełnieniem działalności kulturalnej GOK jest Gminna Biblioteka Publiczna w Płońscy, mająca również swoją filię w Gródkach. Filia Biblioteczna w Gródkach rozpoczęła swoją działalność dnia 01.01.1972 roku. Usytuowana jest w centrum miejscowości, mieści się obecnie w budynku Publicznego Gimnazjum w Gródkach. Służy rozwijaniu i zaspakajaniu potrzeb

czytelniczych, a także upowszechnianiu kultury. Biblioteka obok typowej działalności organizuje lekcje biblioteczne dla uczniów szkół podstawowych, konkursy literackie, spotkania z poetami i pisarzami, spotkania z policjantem, strażakiem, lekarzem weterynarii i innymi ciekawymi ludźmi, wystawy prac dzieci i lokalnych twórców, wycieczki do pobliskich ciekawych miejsc i in.

Źródło: strona internetowa Gminnej Biblioteki Publicznej w Płońnicy
<http://biblioteka.plosnica.pl/>

1.5. Użytkowanie terenu i obszary chronione

Powierzchnia całej Gminy Płońska wynosi 163,16 km². Wieś Gródki zajmuje 17,4 km². Miejscowość otoczona jest lasami i gruntami rolnymi. Strukturę przestrzenną wsi w porównaniu ze sposobem zagospodarowania przestrzeni w całej gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. *Struktura przestrzenna wsi (w ha powierzchni oraz rozkład procentowy)*

Sposób zagospodarowania przestrzeni	Gmina Płońska	Gródki
Powierzchnia ogółem	16 315,95 ha (100%)	1 738,21 ha (100%)
Użytki rolne	12 015,5 ha (73,64%)	927,91 ha (53,38%)
Lasy i zadrzewienia	3 174,33 ha (19,46%)	679,19 ha (39,07%)
Tereny zabudowane	334,67 ha (2,05%)	36,11 ha (2,08%)
Wody powierzchniowe	127,9 ha (0,78%)	26,42 ha (1,52%)
Pozostałe (nieużytki, drogi)	663,55 ha (4,07%)	68,58 ha (3,95%)

Źródło: Starostwo Powiatowe w Działdowie, Wydział Geodezji

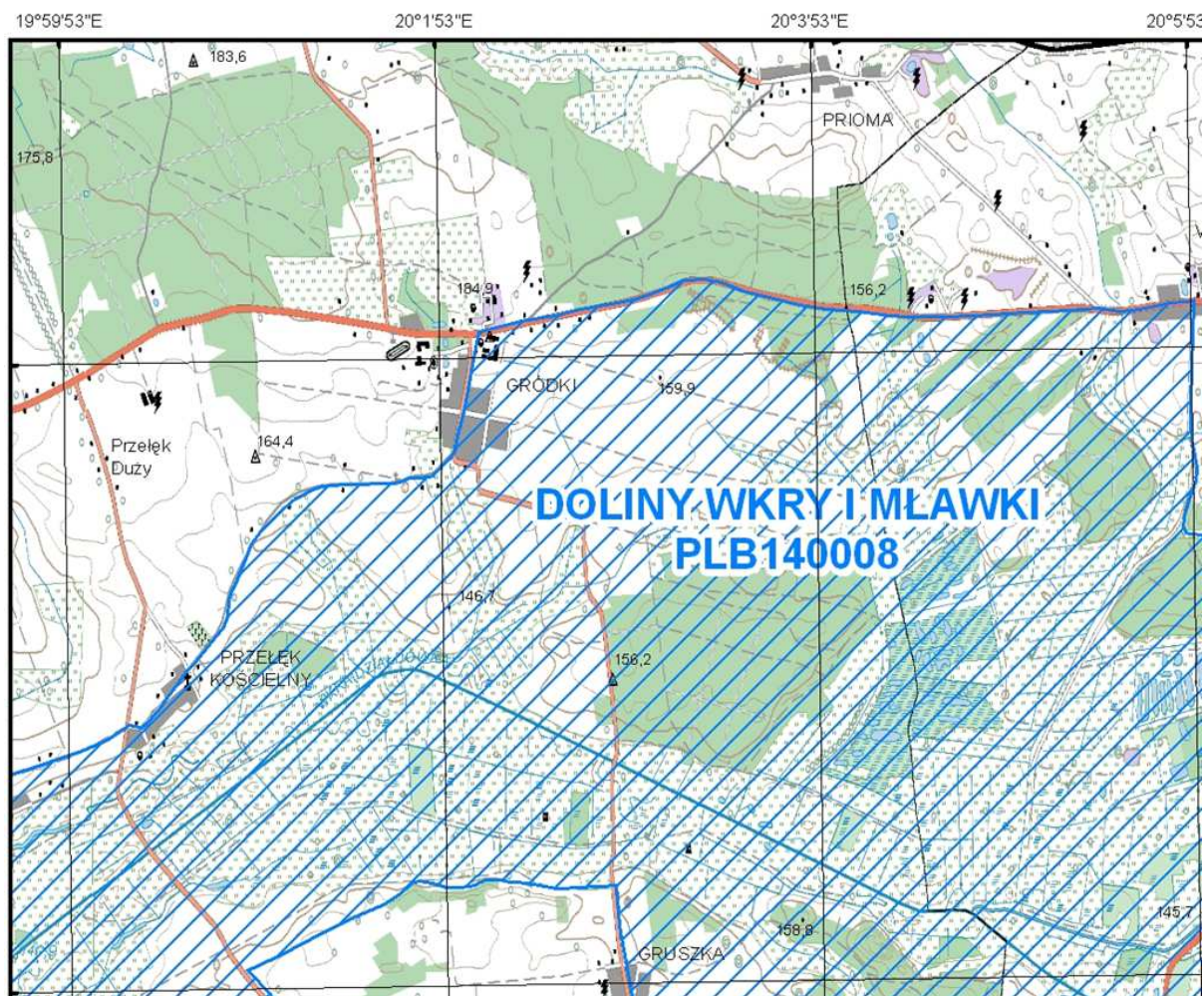
Ponad połowę obszaru Gródek stanowią użytki rolne. Z ogólnej powierzchni wsi 17,4 km² tereny wykorzystywane dla celów rolniczych zajmują 9,28 km². Na uwagę zasługuje też prawie 40-procentowy udział lasów i zadrzewień w ogólnej powierzchni sołectwa. Całkowita powierzchnia stawów znajdujących się na terenie wsi wynosi 16 ha (m. in. stawy w parku, pozostałości po dawnych stawach rybnych, źródółko i oczko wodne przy samej drodze Działdowo-Lidzbark).

We wsi występują tereny o funkcji mieszkaniowej, usługowej i gospodarczej. Oprócz zabytkowej zabudowy dawnego dworu, stanowiącej dominantę przestrzenną wsi, uwagę zwracają liczne budynki i obiekty należące do Zespołu Szkół w Gródkach. Znajdują się one w bezpośrednim sąsiedztwie parku w centrum wsi i stanowią kompleks będący elementem charakterystycznym dla Gródek. We wsi występują również gospodarstwa rolne z typową zabudową gospodarczą, a także zabudowa usługowa oraz zabudowa mieszkaniowa jedno- i wielorodzinna.

W pobliżu wsi znajdują się duże kompleksy leśne, również w centrum wsi jest dużo obszarów zadrzewień (park, zieleń cmentarna, przydrożna). Duży obszar zieleni urządzonej stanowi opisany wyżej park przy dworze z trzema stawami, zajmujący powierzchnię 5,5 ha. Okoliczne lasy to głównie lasy mieszane. Dominującym elementem górnego piętra lasów jest sosna z domieszką dębu, brzozy, świerku i osiki. W podszyciu występuje tu m. in. jałowiec, czeremcha, leszczyna, malina, jeżyna. Runo leśne jest stosunkowo ubogie gatunkowo. Na glebach piaszczystych przeważają mchy i porosty oraz wrzos, na glebach żyzniejszych występuje borówka czarna i borówka brusznica, rzadziej poziomka. Z grzybów jadalnych do najpospolitszych należą: borowiki, pieprznik jadalny, koźlaki, maślaki i gąski. Pobliskie lasy są ostoją wielu gatunków ptaków oraz ssaków łownych. Z większych zwierząt występują tu sarny, jelenie, dziki, zające, lisy. Gatunki ptaków zasiedlające te tereny to przede wszystkim puchacz, kania ruda i gołąb siniak. Z gatunków gadów należy wymienić jaszczurkę zwinkę, padalca i żmiję zygzakowatą.

Duża część wsi znajduje się w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków należącego do sieci Natura 2000 o nazwie Doliny Wkry i Mławki, którego celem jest ochrona populacji dziko występujących ptaków (na tym terenie głównie derkacza i błotniaka łąkowego). Obszar specjalnej ochrony ptaków Doliny Wkry i Mławki (kod obszaru PLB 140008), ustanowiony został Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. (Dz. U. Nr 179 z 2007 r., poz 1275) zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

Powierzchnia wyznaczonego obszaru wynosi ogółem 28 751,5 ha, z czego na terenie Gminy Płońnica znajduje się 2 711,2 ha, w okolicach wsi Jabłonowo, Przełęk, Gródki, Gruszka.

Źródło: Fragment mapy „Natura 2000. Dyrektywa ptasia obszar potencjalny. PLB140008 Doliny Wkry i Mławki” (oprac. TECHMEX 2006)

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 r. w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały transponowane do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

Sołectwo Gródki, jak i cała gmina, objęte jest zasięgiem również przez Zielone Płuca Polski. Głównym celem ZPP jest opracowywanie, promowanie i wdrażanie strategii ekorozwoju dla północno-wschodniej Polski. Do ZPP należą regiony ekologicznie nieskażone, w których na skutek braku wielkiego przemysłu przyroda zachowała się w stosunkowo niezmiennym, naturalnym stanie. To zobowiązuje do podporządkowania się podstawowemu celowi ZPP, jakim jest dążenie do zachowania i odtworzenia naturalnych walorów środowiska przy stosowaniu umiarkowanych działań społecznych i gospodarczych aktywizujących ten obszar.

1.6. Gospodarka

1.6.1. Bezrobocie

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w końcu grudnia 2010 roku kształtowała się na poziomie 20,0%, w kraju zaś – 12,3%. Według stanu z końca grudnia 2010 roku liczba bezrobotnych w województwie wynosiła 105 942 osoby.

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim jest mocno zróżnicowana lokalnie. Najniższą stopą bezrobocia w grudniu 2010 roku charakteryzowały się:

- miasto Olsztyn – 6,9%,
- powiat iławski – 11,2%,
- miasto Elbląg – 16,6%,

Najwyższą stopą bezrobocia w grudniu 2010 roku, wynoszącą 31,5% odnotowano w powiecie piskim. Wysoką wartością tego wskaźnika cechowały się również powiaty: bartoszycki – 31,0% i braniewski – 30,9%.

W powiecie działdowskim stopa bezrobocia w grudniu 2010 r. wyniosła 23,8 %²⁷.

Tabela 3. Dane dotyczące bezrobocia i ofert pracy dla Gminy Płośnica

Miesiąc	Bezrobotni ogółem	Stopa bezrobocia w %	Bezrobotne Kobiety	Bezrobotni w wieku 18-24 l.	Pobierający Zasiłki	Liczba ofert pracy
Marzec 2008	440	bd	285	98	91	31
Luty 2008	463	20,1	298	105	96	-
Styczeń 2008	459	20,3	294	105	101	1
Grudzień 2007	459	19,4	300	107	86	2
Listopad 2007	430	19,2	286	100	77	-
Październik 2007	433	19,2	294	103	70	-

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Działdowie, Filia w Lidzbarku

Przyjmuje się, że stopa bezrobocia dla wsi Gródki jest porównywalna do stopy bezrobocia dla powiatu i waha się w granicach 22 – 25 %.

²⁷Na podstawie danych statystycznych ze strony internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie

1.6.2. Rolnictwo

Gmina Płońska została sklasyfikowana przez Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach pod względem wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej jako obszar o średnio korzystnych warunkach do produkcji rolnej.

Wykorzystanie użytków rolnych w Gródkach w porównaniu z całą gminą przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Struktura użytków rolnych

	Gmina Płońska	Gródki
Użytki rolne ogółem	12 015,5 ha	927,91 ha
Grunty orne	9 302,13 ha	654,31 ha
Sady	13,63 ha	1,43 ha
Łąki trwałe	1 846,39 ha	207,82 ha
Pastwiska	853,35 ha	64,35 ha

Źródło: Starostwo Powiatowe w Działdowie, Wydział Geodezji

W Gródkach w strukturze gruntów ornych wg klasyfikacji bonitacyjnej występują następujące gleby:

Tabela 5. Struktura gruntów ornych

Klasa bonitacyjna gleby	Powierzchnia	Udział procentowy
gleby klasy III a	53,88 ha	8,24%
gleby klasy III b	108,06 ha	16,52%
gleby klasy IV a	198,65 ha	30,36%
gleby klasy IV b	186,42 ha	28,49%
gleby klasy V	96,45 ha	14,74%
gleby klasy VI	10,84 ha	1,65%

Źródło: Starostwo Powiatowe w Działdowie, Wydział Geodezji

Na terenie Gródek nie występują w ogóle grunty I i II klasy bonitacyjnej, przeważają grunty średniej jakości, należące do klasy IV a i b, które stanowią łącznie prawie 60% gruntów ornych. Region glebowo-rolniczy Gródek należy do kompleksu żytniego bardzo dobrego i pszennego dobrego. Obszary te predysponowane są więc do rozwoju gospodarki rolnej w kierunku żytnio-ziemniaczanym, a także pszenno-żytnim.

W Gródkach jest 40 gospodarstw rolnych, zróżnicowanych pod względem wielkości. W obszar największego z nich o powierzchni 229 ha wchodzi głównie grunty dawniej należące do Zespołu Szkół Rolniczych w Gródkach. Gospodarstwa rolne zajmują się przede wszystkim

produkcją roślinną, hodowlą trzody chlewnej i bydła mlecznego. Znaczący udział w produkcji roślinnej mają uprawy o mniejszych wymaganiach glebowo-wodnych: żyto, mieszanki zbożowe, pszenżyto, kukurydza i ziemniaki. Bezpośredni wpływ na rodzaj upraw oprócz jakości gleb ma produkcja zwierzęca prowadzona na terenie sołectwa. Część uzyskanych plonów wykorzystywana jest jako pasze.

Tabela 6. Struktura gospodarstw rolnych na terenie sołectwa Gródki

Powierzchnia	Liczba gospodarstw
do 2 ha	6
2-5 ha	8
5-7 ha	1
7-10 ha	4
10-15 ha	9
15-20 ha	2
powyżej 20 ha	10

Źródło: Urząd Gminy Płońska

1.6.3. Przedsiębiorstwa

Według danych z Referatu ds. obsługi Rady Gminy i jej organów oraz ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Gminy w Płońnicy z dnia 22 grudnia 2008 r. na terenie Gródek działalność gospodarczą zarejestrowało ogółem 24 podmioty. W tej liczbie nie są uwzględnione podmioty dokonujące Rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz te, które zarejestrowane są w innej miejscowości, a na terenie sołectwa prowadzą działalność gospodarczą.

Ważniejsze podmioty gospodarcze na terenie Gródek to:

- „ANDREW-PUB”, Gródki 46
- 2 Sklepy spożywczo-przemysłowe, Gródki 29A/9
- Agent ubezpieczeniowy, Gródki 3
- Firma budowlana „RUTYNA”, Gródki 96
- Firma handlowo-usługowa, Gródki 94
- Firma usługowo-remontowo-budowlana „REM-BUD”, Gródki 35/1
- Handel artykułami przemysłowymi, usługi remontowo-budowlane, Gródki 20
- Handel obwoźny, Gródki 29/5
- Ośrodek Szkolenia Kierowców „MAKPOL”, Gródki 33/13
- Ośrodek Szkolenia Kierowców, Gródki 33/3
- Stacja paliw, Gródki 47
- Uprawa pieczarek, Gródki 52a
- Usługi Ogólnobudowlane „SAR-BUD”, Gródki 104
- Usługi Ogólnobudowlane, Gródki 12
- Usługi Ogólnobudowlane, Gródki 52a
- Usługi Ogólnobudowlane, Gródki 86
- Usługi transportowe. Sklep spożywczo-przemysłowy, Gródki 26/1
- Zakład Usług Mechanicznych, Gródki 36

1.7. Infrastruktura techniczna

1.7.1. Wodociągi i zaopatrzenie w wodę

Sołectwo jest prawie całkowicie zwodociągowane siecią wodociągową rozdzielczą z ujęcia wody w Gródkach. Ujęcie użytkowane przez wieś składa się z 2 studni głębinowych o parametrach:

St nr 1 Q= 28 m³/h, głębokość: 81 m, rok wykonania:1963

St nr 2 Q= 88 m³/h, głębokość: 88 m, rok wykonania:1970

(gdzie Q oznacza wydajność danej studni)

We wsi istnieje jeszcze jedno ujęcie wody użytkowane przez Zespół Szkół w Gródkach. Ujęcie to składa się z jednej studni głębinowej o parametrach:

St nr 1 Q= 91 m³/h, głębokość: 87 m, rok wykonania:1972

W najbliższym czasie planowana jest inwestycja zakładająca wyłączenie z użytkowania istniejących ujęć wody i przyłączenie Gródek do ujęcia wody w Płońnicy, jak również wymianę wszystkich rur cementowo-azbestowych na rury PE. Zaprojektowano wymianę sieci wodociągowej AC na PE na długości 4370 mb. Długość nowoprojektowanej sieci wodociągowej wyniesie 4190 mb, długość przyłączy wodociągowych 570 mb.

Całą siecią wodociągową na terenie gminy zarządza Zakład Usług Wodnych dla Potrzeb Rolnictwa w Mławie. Według danych ZUW w Mławie na terenie Gródek są podłączone 74 budynki mieszkalne. Długość sieci wodociągowej wynosi 3,9 km, a długość przyłączy – 2,3 km.

1.7.2. Kanalizacja i gospodarka ściekowa

Uprawa roli i hodowla zwierząt jest poważnym źródłem zanieczyszczeń środowiska. Z tego względu należy podjąć zdecydowane działania w kierunku uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej. Na terenie sołectwa nie ma jeszcze sieci kanalizacyjnej zbudowanej na potrzeby wsi. Istnieje jedynie oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna, należąca do Zespołu Szkół w Gródkach, do której spływają ścieki z obiektów Zespołu Szkół oraz z osiedla mieszkalnego położonego w pobliżu szkoły. Pozostałe nieczystości płynne z gospodarstw odbierane są wozami asenizacyjnymi i wywożone do oczyszczalni ścieków w Płońnicy, jednak w dalszym ciągu duża ich część trafia na pola bez żadnego przetworzenia, co przyczynia się do skażenia wód i gleb.

Budowa kanalizacji sanitarnej zaplanowana jest na najbliższe lata. Planowana inwestycja obejmuje swoim zakresem zarówno zadania z zakresu gospodarki wodnej jak i ściekowej.

Trasa sieci kanalizacji obejmuje rozbudowę istniejącej sieci dla potrzeb obecnej i nowej zabudowy zagrodowej wsi. Przewody kanalizacji grawitacyjnej i tłocznej z przepompowniami lokalnymi będą układane w wykopach liniowych, rury PVC 150 – 200 i PE 65 – 90. Długość sieci kanalizacji sanitarnej, grawitacyjnej wyniesie 3500 mb, długość przyłączy kanalizacji sanitarnej, grawitacyjnej wyniesie 1580 mb, długość sieci kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej wyniesie 5665 mb, przyłączy kanalizacji ciśnieniowej 775 mb.

1.7.3. Gospodarka odpadami stałymi

Odpady stałe są odbierane z gospodarstw domowych i wywożone na wysypisko w Zakrzewie (Gmina Działdowo) przez koncesjonowane firmy.

We wsi został wdrożony system segregacji odpadów komunalnych „u źródła”. W miejscach publicznych rozstawione zostały stacjonarne pojemniki na szkło, papier i opakowania z plastiku.

1.7.4. Gazyfikacja – zaopatrzenie w gaz

Teren gminy zaopatrywany jest w gaz z krajowego systemu sieci gazowych, od węzła

Rembelszczyzna k. Warszawy, współpracującego z układem dosyłowym gazu importowanego z Europy Wschodniej. W centralnej części obszaru gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Ø 100 relacji Działdowo – Lidzbark. We wsi Gródki zrealizowane jest odejście do stacji redukcyjno-pomiarowej I° redukującej ciśnienie z 5,0 MPa na ciśnienie średnie 0,4 MPa.

Do Gródek doprowadzony jest gaz ziemny siecią rozdzielczą średniego ciśnienia (0,4 MPa) z przyłączami. Długość sieci na terenie Gródek wynosi 9 025 mb, a liczba przyłączy – 58 szt. Redukcja ciśnienia do wysokości użytkowej następuje u odbiorcy za pomocą reduktorów domowych na węzłach redukcyjno-pomiarowych. Gaz wykorzystywany jest dla potrzeb komunalno-bytowych i ogrzewnictwa. Na obecnym etapie znaczącym uzupełnieniem jest gaz płynny w butlach, dostępny bez żadnych ograniczeń. We wsi Gródki znajduje się kilka punktów wymiany butli.

1.7.5. Telefonizacja i Internet

W Gródkach istnieje dość sprawny system telekomunikacyjny. Istniejąca sieć telefonii przewodowej zapewnia sprawną realizację połączeń telefonicznych, faksowych i internetowych. Wszystkie gospodarstwa domowe, które wyraziły taką wolę, są podłączone do sieci telefonicznej. Nie ma dostępu do informacji na temat liczby abonentów telefonicznych. Ze względu na powszechną dostępność usług telefonii komórkowej, można szacować, że niemal 100% mieszkańców ma dostęp do telefonów komórkowych. W Gródkach istnieje możliwość korzystania z szerokopasmowego dostępu do Internetu również drogą radiową.

1.7.6. Drogownictwo i komunikacja

Przez Gródki przebiega droga wojewódzka nr 544 relacji Brodnica – Lidzbark Welski – Działdowo – Mława – Przasnysz, o długości na terenie gminy 10,2 km oraz następujące drogi powiatowe:

1255 N Tuczki – Koszelewy – Płońska – Gródki

1361 N Niechłonin – Gruszka – Gródki

Mieszkańcy sołectwa korzystają z linii PKS: Działdowo – Lidzbark, Działdowo – Żuromin, Działdowo – Płock, Olsztyn – Żuromin.

1.7.7. Sytuacja mieszkaniowa

Obecnie na terenie sołectwa znajdują się 103 zamieszkałe budynki oraz kilka budynków niezamieszkałych. Budynki mieszkalne to bloki wielorodzinne skupione głównie w pobliżu Zespołu Szkół oraz domy jednorodzinne w pozostałych częściach wsi. Obecnie na terenie wsi powstaje kilka nowych domów jednorodzinnych.

1.7.8. Elektryfikacja i oświetlenie dróg

Gmina Płońska posiada dobre wyposażenie w sieć elektryczną o wymaganym standardzie. W zakresie dostaw energii elektrycznej gminę obsługuje holding elektroenergetyczny ENERGA S.A. Oddział w Gdańsku. ENERGA w pełni pokrywa istniejące ogólne zapotrzebowanie na energię elektryczną oraz zapewnia niezbędną rezerwę.

W roku 2006 została zmodernizowana sieć oświetlenia ulicznego na terenie całej gminy w zakresie wymiany lamp ulicznych na lampy energooszczędne. Obecnie w Gródkach zlokalizowane są 64 lampy.

1.8. Infrastruktura społeczna

1.8.1. Placówki oświatowe i infrastruktura sportowa

Gródki to swego rodzaju centrum edukacyjne Gminy. W miejscowości zlokalizowane są placówki oświatowe wszystkich typów występujące w Gminie Płońnica – od oddziału zerowego po szkolnictwo ponadgimnazjalne.

Wychowanie przedszkolne

W Gródkach od 2010 roku funkcjonuje punkt przedszkolny w tzw. alternatywnej formie, prowadzony przez Gminę Płońnica w ramach projektu pn. „Dobry start dla najmłodszych”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, do którego uczęszcza 20 dzieci w wieku 3 – 5 lat z terenu wsi Gródki, Przełęk i Prioma. Placówka mieści się w budynku Szkoły Podstawowej.

Poza wymienioną formą wychowania przedszkolnego przy Szkole Podstawowej funkcjonuje oddział zerowy, do którego uczęszcza 9 dzieci w wieku 6 lat z terenu wsi Gródki, Przełęk i Prioma. Dzieci w klasie „0” odbywają obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne.

Szkoła Podstawowa

Na terenie Gródek obecnie funkcjonuje Szkoła Podstawowa, do której uczęszcza 60 dzieci ze wsi Gródki, Prioma, Przełęk. Liczba etatów pracowników pedagogicznych w szkole wynosi 8,85, a pracowników obsługi 2,25.

Szkoła Podstawowa w Gródkach od roku 2010 dysponuje salą gimnastyczną stanowiącą odpowiednią bazę do prowadzenia zajęć sportowych. Budowa obiektu była możliwa dzięki współfinansowaniu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” oraz z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Gimnazjum

W miejscowości ma również siedzibę Publiczne Gimnazjum w Gródkach, do którego uczęszcza 241 uczniów spośród młodzieży ze wszystkich miejscowości w gminie. Liczba etatów pracowników pedagogicznych w gimnazjum wynosi 21,74, a pracowników obsługi 4,75. Gimnazjum mieści się w budynku należącym do Zespołu Szkół w Gródkach.

Do powyższych placówek dowóz dzieci i młodzieży zapewnia Urząd Gminy w Płońnicy. Dzieci dowożone są autobusem szkolnym, tzw. „gimbusem”, przez prywatną firmę oraz liniami PKS. Z dowozem wiąże się niekiedy czas oczekiwania dzieci na autobus, co wymaga zapewnienia należytej opieki świetlicowej. Świetlice w szkołach zapewniają młodzieży nie tylko opiekę. Stwarzają warunki zarówno do rozwijania zainteresowań, jak i do przejawiania różnorodnej aktywności, w tym także aktywności artystycznej, zabawowej, czyli zapewnienia różnorodnych potrzeb ucznia w godzinach pozalekcyjnych.

Kształcenie ponadgimnazjalne

Na terenie wsi znajduje się również placówka ponadgimnazjalna – Zespół Szkół w Gródkach, oferujący kształcenie w 3 typach szkół:

- 4-letnie Technikum - zawody
 - technik architektury krajobrazu
 - technik ekonomista
 - technik agrobiznesu
 - technik pojazdów samochodowych
 - technik weterynarii (nowy kierunek od r. szk. 2011/2012)

- 3-letnie Liceum Ogólnokształcące - klasy z innowacjami pedagogicznymi:
 - Bezpieczeństwo Publiczne
 - Przynależenie Wojskowe
 - 3-letnia Zasadnicza Szkoła Zawodowa - mechanik pojazdów samochodowych
- Do Zespołu Szkół w Gródkach uczęszcza znaczny odsetek młodzieży z Gminy Płońnica, ogół uczniów stanowi 289 uczniów, w tym 117 uczniów z gminy (40,5%).

Bazę szkoły stanowią:

- przestrzenny trzysegmentowy budynek szkolny, w którym znajdują się funkcjonalne klasopracownie,
- sala gimnastyczna, siłownia, stadion sportowy, kort tenisowy,
- pracownie komputerowe (dostęp do Internetu),
- biblioteka z czytelnią.

Zespół Szkół dba również o zagospodarowanie czasu wolnego oraz rozwijanie zainteresowań młodzieży. W szkole funkcjonują koła zainteresowań: Klub Młodego Europejczyka, Szkolne Koło Muzyczno-Teatralne i Koło Informatyczne. Prężnie działają sekcje piłki siatkowej dziewcząt i chłopców, sekcja koszykówki chłopców, piłki nożnej i piłki ręcznej chłopców. Działalność wolontarystyczną prowadzi Szkolne Koło Wolontariatu, a także Szkolne Koło PCK.

W okresie wakacji obiekty szkolne wykorzystywane były na organizację kolonii. W ostatnich latach z uwagi na zbyt duże koszty i brak chętnych działalność ta została zaniechana.

1.8.2. Ochrona zdrowia

Mieszkańcy korzystają z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „SANOMED” w Płońnicy, a opiekę specjalistyczną całodobową zapewnia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Działdowie. Dostępna jest również apteka w Płońnicy.

Stan zdrowia mieszkańców gminy (w tym Gródek) nie odbiega od średniej w województwie warmińsko – mazurskim. Do najczęstszych schorzeń należą choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego, cukrzyca, wady postawy (dzieci i młodzież), zwyrodnienia stawów i kręgosłupa (dorośli), choroby reumatyczne, nadciśnienie, alkoholizm, choroby nowotworowe. Przyczyny powyższego stanu rzeczy są różne, a wśród nich niewłaściwe nawyki żywieniowe, brak profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób, a także niedostateczna aktywność fizyczno-ruchowa ludności. Bardzo ważnym problemem jest również ochrona zdrowia rolników i domowników pracujących w gospodarstwach rolnych, z uwagi na fakt, że gmina Płońnica jest gminą typowo rolniczą.

Zdarzeniami najczęściej powodującymi wypadki są:

- upadek osób,
- uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta,
- zetknięcie się z ostrymi narzędziami rolniczymi lub innymi ostrymi przedmiotami,
- upadek przedmiotów,
- inne zdarzenia.

W tej sytuacji ważną i celową sprawą staje się zwrócenie rolnikom uwagi na zagrożenia w gospodarstwach rolnych i podkreślenie wagi problemów związanych z ochroną ich życia i zdrowia.

Główny nacisk w profilaktyce zdrowotnej dzieci i młodzieży kładzie się na szczepienia ochronne, przeprowadzanie pogadarek z dziećmi i młodzieżą z różnych grup wiekowych, a także propagowanie zdrowego trybu życia.

1.8.3. Pomoc społeczna

Zadania samorządu terytorialnego z zakresu pomocy społecznej określone uchwałami Rady Gminy, porozumieniami i umowami organów samorządu wykonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płońscy.

Celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia, poprzez zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Świadczona pomoc powinna mieć jednak charakter doraźny i nie może stanowić stałego źródła dochodu, a osoby i rodziny korzystające z pomocy obowiązane są do podejmowania działań w kierunku pokonania trudności we własnym zakresie. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin.

Korzystający z pomocy społecznej w drugim półroczu 2008r. (dane dotyczące wsi Gródkki):

- zasiłki stałe – 2 osoby
- zasiłki okresowe – 7 rodzin
- zasiłki celowe – 9 rodzin
- zasiłki celowe na żywność – 11 rodzin

1.8.4. Ochrona przeciwpożarowa

Nad bezpieczeństwem mieszkańców sołectwa czuwają jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Gródkach i Państwowej Straży Pożarnej w Działdowie. OSP Gródkki dysponuje budynkiem remizy. W roku 2010 doposażono jednostkę w lekki samochód pożarniczy Ford Transit.

1.8.5. Organizacje na terenie sołectwa

- Rada Sołecka
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gródkach
- Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Płońnica

2. DIAGNOZA PROBLEMÓW

Wśród mieszkańców Gródek w styczniu 2009 r. zostało przeprowadzone badanie ankietowe dotyczące potrzeb mieszkańców w zakresie kierunków rozwoju miejscowości. Mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie najpoważniejszych problemów wsi, a także o zaproponowanie działań, które należy podjąć, aby rozwiązać istniejące problemy. W badaniu wzięły udział całe rodziny. Oddano 97 wypełnionych ankiet ze 100 rozniezionych kwestionariuszy, co stanowi ponad 15% mieszkańców Gródek. Poniższa tabela przedstawia problemy sołectwa najczęściej wskazywane przez respondentów jako te najpoważniejsze.

Tabela 7. Najpoważniejsze problemy wsi Gródki wg badania ankietowego

Wskazany problem:		Liczba wskazań
Wymagająca rozbudowy infrastruktura komunalna (np. kanalizacja, wodociągi)		69
Zły stan techniczny dróg lokalnych i chodników		54
Brak nowych miejsc pracy		51
Nieporządek, zaśmiecone tereny		37
Brak obiektów sportowych i placów zabaw		35
Niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu		19
Brak urządzonych publicznych terenów zielonych		11
Mała aktywność społeczna mieszkańców wsi		11
Trudności w tworzeniu małych oraz średnich firm		10
Zły stan budynków użyteczności publicznej (np. remiza OSP, budynki szkolne)		9
Mała liczba powiązań komunikacyjnych z najbliższymi miastami		9
Brak poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców		4
Inne (jakie?)	Mała liczba powiązań komunikacyjnych z Płońską	3
	Wałęsające się psy	2

Źródło: Wyniki badania ankietowego

Mieszkańcy Gródek wskazali w ankietach „co należy zrobić” w ich miejscowości. Najczęściej wymieniane kwestie to:

- budowa kanalizacji sanitarnej
- budowa powszechnie dostępnej sali gimnastycznej
- wymiana azbestowych rur wodociągowych
- asfaltowanie gminnej drogi gruntowej nr 015 wraz z budową chodnika
- zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży (np. świetlica)
- poprawa stanu dróg

- uporządkowanie terenów przy posesjach
- regularne porządkowanie dróg i chodników zabrudzonych przez bydło
- budowa drogi asfaltowej i chodnika łączącej równoległe drogi we wsi (k. P. Wiosna)
- naprawa chodników
- rozstawienie większej liczby kontenerów do segregacji śmieci
- uporządkowanie parku dworskiego
- oczyszczenie tzw. „strugi” we wsi
- rozbudowa wodociągu
- urządzenie publicznych terenów zielonych
- budowa placów zabaw dla dzieci
- uzupełnienie oświetlenia ulicznego o większą liczbę lamp
- częstsze sprzątanie przystanków autobusowych

Powyższe kwestie i propozycje przedsięwzięć dla wsi poruszane były również podczas ostatnich zebrań wiejskich organizowanych co najmniej raz w roku w Gródkach.

3. OCENA SYTUACJI ROZWOJOWEJ SOŁECTWA – ANALIZA SWOT

Analiza mocnych i słabych stron miejscowości oraz jej szans i zagrożeń zakłada, że mocne i słabe strony stanowią potencjał miejscowości, a szanse i zagrożenia to uwarunkowania zewnętrzne, które mają bądź mogą mieć znaczący wpływ na rozwój miejscowości. Mocne strony i szanse stanowią pozytywne czynniki rozwoju, a słabe strony i zagrożenia to czynniki, zjawiska i procesy negatywne.

Przedmiotowa analiza SWOT tworzy podstawę dla określenia kierunków rozwoju miejscowości.

Tabela 8. Analiza SWOT miejscowości Gródki

Mocne strony	Słabe strony
<p>1. Środowisko przyrodnicze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ bliskość lasów ➤ dużo terenów zielonych i zadrzewień we wsi ➤ czyste powietrze ➤ w większości obszar NATURA 2000 <p>2. Sytuacja ekonomiczna, infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ położenie przy drodze wojewódzkiej nr 544 ➤ dostępność komunikacyjna wsi (częste połączenia PKS z Działdowem i Lidzbarkiem, a także bardziej odległymi miastami) ➤ dość dobrze rozwinięta sieć wodociągowa, energetyczna, telekomunikacyjna ➤ dość dobra struktura agrarna gospodarstw ➤ znaczne zasoby siły roboczej <p>3. Sytuacja społeczna, kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ centrum oświatowe gminy ➤ sprawnie działająca ochrona zdrowia, ochrona przeciwpożarowa ➤ w pobliżu tereny stanowisk archeologicznych (kurhany z wczesnej epoki żelaza) ➤ ciekawa historia wsi sięgająca średniowiecza ➤ bogactwo kulturowe (kultywowane miejscowe tradycje, obiekty zabytkowe, działalność kulturalna szkół i OSP w Gródkach) 	<p>1. Środowisko przyrodnicze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ niewielka atrakcyjność turystyczna wsi – m. in. brak większych zbiorników wodnych ➤ brak surowców mineralnych <p>2. Sytuacja ekonomiczna, infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ niski budżet gminy ➤ peryferyjne położenie w stosunku do dróg krajowych ➤ wysoki poziom bezrobocia, brak miejsc pracy ➤ nadal zbyt mała ilość podmiotów gospodarczych z sektora pozarolniczego ➤ niskie zasoby kapitału wewnętrznego i słaby napływ kapitału zewnętrznego ➤ zły stan techniczny dróg, brak chodników, nieutwardzone niektóre drogi we wsi ➤ brak ogólnie dostępnych obiektów sportowych i placów zabaw <p>3. Sytuacja społeczna, kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ niska skłonność do integracji części społeczności ➤ niewystarczająca oferta spędzania wolnego czasu ➤ zły stan budynków użyteczności publicznej

Szanse	Zagrożenia
<p>1. Środowisko przyrodnicze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wykorzystanie funduszy europejskich na inwestycje wodno-ściekowe ➤ wykorzystanie warunków naturalnych i tradycji do prowadzenia agroturystyki (np. wczasy w siodle) ➤ wykorzystanie naturalnych zasobów oraz mody na ekologicznie zdrową żywność (prowadzenie ekologicznych gospodarstw nastawionych na produkcję zdrowej żywności wysokiej jakości) <p>2. Sytuacja ekonomiczna, infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich, ze strony rządu i władz wojewódzkich ➤ polityka państwa odnośnie wspierania MSP (małych i średnich przedsiębiorstw) ➤ zwiększenie samozatrudnienia ➤ zwiększanie się dostępności do kapitałów i środków pomocowych (w tym na infrastrukturę), pochodzących z Unii Europejskiej <p>3. Sytuacja społeczna, kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zagospodarowanie zabytków na cele turystyczne (np. dworu i parku) ➤ wykorzystanie możliwości otrzymania dotacji ze środków zewnętrznych na odnowę wsi ➤ budowa ogólnie dostępnych obiektów sportowych ➤ wspieranie działalności kulturalnej i integracyjnej ➤ wspieranie i rozwój inicjatyw oraz wydarzeń kulturalnych, związanych z miejscowymi tradycjami ➤ dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego 	<p>1. Środowisko przyrodnicze</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ skażenie wód i gleb poprzez zbyt intensywne nawożenie oraz poprzez wywożenie nieczystości płynnych na pola bez uprzedniego ich przetworzenia ➤ brak funduszy na inwestycje z zakresu ochrony środowiska <p>2. Sytuacja ekonomiczna, infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ utrzymywanie się wysokiego poziomu bezrobocia ➤ brak stabilnej polityki rządu wspierającej sektor MSP ➤ brak zainteresowania firm zewnętrznych tworzeniem miejsc pracy w miejscowości ➤ niewystarczające fundusze na realizację inwestycji infrastrukturalnych i programów rozwojowych ➤ utrudnienia inwestycyjne powodowane obszarem NATURA 2000 <p>3. Sytuacja społeczna, kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ brak możliwości finansowych na właściwe zagospodarowanie terenów i obiektów ważnych dla wizerunku miejscowości i funkcjonowania jej społeczności ➤ postępujący proces starzenia się społeczeństwa, nasilające się procesy migracyjne powodujące odpływ młodych, wykształconych ludzi ➤ niepowodzenie programów aktywizacyjnych ➤ pogłębianie się niekorzystnych postaw społecznych i szersze dziedziczenie biedy ➤ postępujące ubożenie ludności wiejskiej

Źródło: Dane ze spotkań roboczych przedstawicieli wsi z przedstawicielami Urzędu Gminy

4. WIZJA ROZWOJU – GRÓDKI ZA KILKA LAT

Wieś Gródki za kilka lat ma być stale rozwijającą się, dobrze funkcjonującą, aktywną i estetyczną wsią, która będzie atrakcyjnym miejscem nie tylko dla jej mieszkańców, ale także dla osób przyjezdnych.

Tabela 9. Wizja stanu docelowego Gródek

Wyszczególnienie	Opis
Co ma ją wyróżniać?	Rozwój usług edukacyjnych i turystycznych, z wykorzystaniem zabytków i tradycji. Dobre wyposażenie w infrastrukturę techniczną, powszechna dbałość o zachowanie nieskażonego środowiska oraz o estetykę wsi.
Jakie ma pełnić funkcje?	Rozwinięty ma być sektor produkcyjno-usługowy oraz działalność pozarolnicza, a także funkcja mieszkaniowa.
Kim mają być mieszkańcy?	Gospodarną, przedsiębiorczą, dobrze wykształconą, zintegrowaną społecznością, biorącą czynny udział w życiu wsi i gminy.
Co ma dać utrzymanie?	Praca w miejscu i poza miejscem zamieszkania, rolnictwo oraz w większym stopniu niż obecnie miejscowa działalność gospodarcza i zakłady produkcyjne o niskiej uciążliwości dla środowiska.
W jaki sposób zorganizowana ma być wieś i mieszkańcy?	Rada Sołecka, nowo powstające organizacje pozarządowe, organizacje kulturalne. Konieczna jest większa integracja wewnętrzna, współpraca i zaangażowanie mieszkańców, w tym również młodzieży, w prace i działalność na rzecz wsi.
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Problemy wsi mają być rozwiązywane wspólnie na forum zebrań wiejskich, podczas okresowych spotkań z władzami gminy, przy wsparciu istniejących, a w przyszłości również nowo powstałych organizacji pozarządowych. Niezbędne jest zwiększenie przepływu informacji między mieszkańcami.
Jak ma wyglądać wieś?	Atrakcyjnie i estetycznie, z wysokim poziomem czystości i ładu przestrzennego, z zagospodarowanymi terenami zieleni i placami, zadbanymi chodnikami i ulicami. Niezbędne jest powstanie obiektów rekreacyjnych i sportowych.
Jakie obyczaje i tradycje mają być pielęgnowane i rozwijane?	Dotychczas obchodzone uroczystości, m. in. Dożynki, Dzień Strażaka, Dzień Kobiet, Spotkania Wigilijne i Noworoczne, festyny. Wspierane będą różnego rodzaju inicjatywy na rzecz zwiększenia oferty kulturalnej (np.: organizowanie koncertów i spotkań z animatorami życia kulturalnego, zabaw tanecznych, pikników rodzinnych).
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Obejścia mają być czyste i estetyczne. Wskazane jest pobudzenie mieszkańców do dbania o estetyczny wygląd posesji, np. poprzez organizowanie konkursów.
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Korzystniejszy niż obecnie – przyłączenie gospodarstw domowych do sieci kanalizacyjnej, rozbudowa sieci gazowej i lepsza gospodarka odpadami stałymi.
Jakie ma być rolnictwo?	Wskazaniem kierunkiem jest prowadzenie gospodarstw wyspecjalizowanych, np. nastawionych na produkcję zdrowej żywności, gospodarstw ekologicznych.

Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Poprawa warunków komunikacji publicznej, zwiększenie częstotliwości połączeń do siedziby władz gminnych (linie PKS lub linie prywatne).
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Budowa obiektów sportowych (placów zabaw, boiska sportowego), organizowanie spotkań, imprez kulturalnych i zabaw integracyjnych, np. z okazji Dnia Dziecka, mikołajek itp., organizowanie imprez sportowych.

Źródło: Dane ze spotkań roboczych przedstawicieli wsi z przedstawicielami Urzędu Gminy

5. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI GRÓDKI

Dla miejscowości Gródki zostały określone następujące priorytetowe kierunki rozwoju:

- **Rozwój infrastruktury technicznej**
- **Rozwój infrastruktury społecznej oraz wzrost atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego wsi**

Uzasadnienie wyboru:

Przyjęte kierunki rozwoju kładą główny nacisk na atrakcyjność Gródek jako miejsca życia, tj. miejsca edukacji, pracy, zamieszkania, wypoczynku itd., nie tylko dla mieszkańców, ale także dla osób przyjezdnych.

Rozwój infrastruktury technicznej

Aby poprawić konkurencyjność wsi i stworzyć szanse na rozwój miejscowości należy zapewnić możliwie najszerszy zakres korzystania z mediów zaliczanych do infrastruktury technicznej. Pełna infrastruktura techniczna oznacza możliwość podłączenia do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, telekomunikacyjnej, jak również oznacza gęstą sieć dróg o dobrej jakości. Pod pojęciem infrastruktury technicznej kryje się także kompleksowe rozwiązanie kwestii odpadów stałych (odbiór, segregacja, utylizacja), czy też dostęp do sieci internetowej.

Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna w Gródkach jest warunkiem wzrostu potencjału rozwojowego wsi. W związku z nieopłacalnością konwencjonalnego rolnictwa należy podejmować działania prowadzące do rozwoju gospodarstw specjalizujących się w produkcji zdrowej żywności wysokiej jakości, a także działania w kierunku rozwoju działalności nierolniczej. Kluczowym warunkiem prowadzenia działalności gospodarczej jest możliwość podłączenia do wspomnianych mediów. Pełne wyposażenie sołectwa w infrastrukturę techniczną to obecnie jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, warunkujących rozwój wsi.

Należy podkreślić również, że obecnie inwestycje w dziedzinie infrastruktury technicznej przyczyniają się do poprawy stanu środowiska naturalnego, co oznacza rozwój w bardziej przyjaznym i zdrowym otoczeniu – ma to oczywisty wpływ na zwiększenie atrakcyjności danego terenu dla obecnych i przyszłych mieszkańców sołectwa.

Najbardziej pożądane inwestycje w zakresie infrastruktury technicznej obejmują następujące przedsięwzięcia:

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz połączenie z kanalizacją w Płośnicy
- budowa wodociągu z pompownią do zasilania z sieci w Płośnicy
- wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowo-cementowych na rury „PE”
- naprawa istniejących chodników we wsi i budowa nowych
- asfaltowanie gminnej drogi gruntowej nr 015 wraz z budową chodnika

Rozwój infrastruktury społecznej oraz wzrost atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego wsi

Bardzo ważnym elementem funkcjonowania lokalnej społeczności jest możliwość zaspokajania swoich potrzeb związanych nie tylko z gospodarstwem domowym, ale i kulturą, nauką, sportem, rekreacją oraz życiem społecznym. Szczególnie duży nacisk należy w tym przypadku położyć na rozwój najmłodszych mieszkańców wsi. Jednak w związku z postępującymi procesami starzenia się społeczeństwa, a także w związku z dość dużym udziałem emerytów i rencistów w strukturze demograficznej wsi, należy pamiętać również o potrzebach społecznych tej części społeczności. Wskazaniem kierunkiem w zakresie wzrostu atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego wsi jest aktywizacja wszystkich jej mieszkańców, stwarzanie im szans rozwoju, m.in. poprzez poprawę warunków działalności kulturalnej, zwiększanie oferty spędzania wolnego czasu,

umożliwienie mieszkańcom uprawianie sportu i aktywności fizycznej w różnych formach, zapewnienie młodszym mieszkańcom możliwości różnorodnych aktywności, organizowanie imprez integracyjnych i kół zainteresowań. Wymienione działania przyczynią się do wzrostu poczucia tożsamości mieszkańców Gródek z miejscem ich zamieszkania.

Działania, mające na celu wzrost atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego wsi i rozwój infrastruktury społecznej to:

- poprawa estetyki wsi
- budowa placów zabaw
- zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla wszystkich mieszkańców na bazie istniejącej i przyszłej infrastruktury społecznej

6. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJACYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

W ramach obranych kierunków rozwoju miejscowości, na podstawie protokołów z zebrań wiejskich, danych ze spotkań roboczych przedstawicieli wsi z pracownikami Urzędu Gminy oraz na podstawie przeprowadzonego badania ankietowego zostały wybrane do realizacji w ciągu najbliższych kilku lat następujące zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną:

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz połączenie z kanalizacją w Płońnicy,
- budowa wodociągu z pompownią do zasilania z sieci w Płońnicy
- wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowo-cementowych na rury „PE”
- asfaltowanie gminnej drogi gruntowej nr 015 wraz z budową chodnika
- poprawa estetyki wsi
- budowa placów zabaw
- zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla wszystkich mieszkańców na bazie istniejącej i przyszłej infrastruktury społecznej

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przykanalikami i przepompowniami w Gródkach oraz połączeniem z kanalizacją w Płońnicy, budowa wodociągu z pompownią do zasilania z sieci w Płońnicy oraz wymiana sieci wodociągowej istniejącej z rur azbestowo-cementowych na rury „PE” we wsi Gródki.

Powyższy projekt jest przedsięwzięciem kompleksowym mającym na celu poprawę warunków życia oraz prowadzenia działalności gospodarczej we wsi Gródki. Planowana inwestycja obejmuje swoim zakresem zarówno zadania z zakresu gospodarki wodnej jak i ściekowej.

Sołectwo jest prawie całkowicie zwodociągowane siecią wodociągową rozdzielczą z ujęcia wody w Gródkach. Ujęcie użytkowane przez wieś składa się z 2 starych studni głębinowych. We wsi istnieje jeszcze jedno ujęcie wody użytkowane przez Zespół Szkół w Gródkach. Ujęcie to składa się z jednej studni głębinowej. Planowana inwestycja zakładająca wyłączenie z użytkowania istniejących ujęć wody i przyłączenie Gródek do ujęcia wody w Płońnicy, jak również wymianę rur cementowo-azbestowych na rury PE. Zaprojektowano wymianę sieci wodociągowej AC na PE na długości 4370 mb. Długość nowoprojektowanej sieci wodociągowej wyniesie 4190 mb, długość przyłączy wodociągowych 570 mb.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie wsi Gródki to kolejny etap budowy zorganizowanego systemu sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Płońnica.

14 marca 2004 roku przekazano do eksploatacji w miejscowości Płońnica biologiczno-chemiczną oczyszczalnię ścieków o przepustowości 150 m³ /dobę (docelowo 450 m³ /dobę). W pierwszej kolejności wybudowano sieć kanalizacji w Płońnicy. W roku 2010 do sieci przyłączona została wieś Rutkowice. Niebawem zostaną skanalizowane kolejne wsie: Mały Łęck, Turza Mała i Skurpie. Oczyszczalnia pracuje również w dużej części na ściekach dowożonych. Oczyszczanie ścieków ze zbiorników bezodpływowych jest procesem bardzo trudnym i wymaga dużych nakładów finansowych.

Podłączenie kolejnych gospodarstw domowych do systemu kanalizacji i odprowadzanie większej ilości nieczystości płynnych do oczyszczalni poprawi jej funkcjonowanie i wydajność, a tym samym obniży koszty jednostkowe jej eksploatacji.

Aktualnie ścieki powstające na terenie wsi Gródki oraz na pozostałym nieskanalizowanym terenie Gminy Płońnica odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, a następnie do oczyszczalni ścieków. Większość zbiorników nie spełnia określonych warunków technicznych

jakim powinny odpowiadać (nieszczelność), część gospodarstw domowych w ogóle ich nie posiada. Brak urządzeń oczyszczających i gromadzących ścieki powoduje, że nieczystości socjalno-bytowe są odprowadzane bezpośrednio do rowów melioracyjnych, zanieczyszczających okoliczne ciekły wodne.

Trasa sieci kanalizacji obejmuje rozbudowę istniejącej sieci dla potrzeb zarówno obecnej jak i przyszłej zabudowy zagrodowej wsi. Przewody kanalizacji grawitacyjnej i tłocznej z przepompowniami lokalnymi będą układane w wykopach liniowych, rury PVC 150 – 200 i PE 65 – 90. Długość sieci kanalizacji sanitarnej, grawitacyjnej wyniesie 3500 mb, długość przyłączy kanalizacji sanitarnej, grawitacyjnej wyniesie 1580 mb, długość sieci kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej wyniesie 5665 mb, przyłączy kanalizacji ciśnieniowej 775 mb.

Sanityzacja gminy jest procesem długotrwałym, jednak dalsza jego realizacja zapewni harmonijny rozwój gminy. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej na terenie wsi Gródkki pozwoli uporządkować gospodarkę ściekową w środkowej części Gminy Płońnica i zlikwiduje barierę dla dalszego rozwoju miejscowości. Projekt pozytywnie wpłynie na zmniejszenie zagrożenia marginalizacją społeczno-gospodarczą tych terenów.

Asfaltowanie gminnej drogi gruntowej nr 015 wraz z budową chodnika w Gródkkach

Droga gminna nr 015 dawniej była jedynie drogą dojazdową na pola, znajdującą się za jedną z głównych linii zabudowy we wsi przy drodze do Niechłonina. Przy obecnym rozwoju budownictwa mieszkaniowego utwardzenie tej drogi jest niezbędne dla rozwoju wsi i dla poprawy jakości życia mieszkańców. Zakres prac przewiduje utwardzenie i wykonanie nawierzchni bitumicznej na odcinku 900 m od zjazdu z drogi wojewódzkiej nr 544 do drogi powiatowej Gródkki – Niechłonin nr 1361 N wraz z położeniem chodnika.

Poprawa estetyki wsi Gródkki

Mieszkańcy wsi Gródkki przykładają dużą wagę do otoczenia, w którym mieszkają. Już dziś można zauważyć, że większość mieszkańców dba o swoje obejścia, utrzymuje w nich porządek, sadi kwiaty i umieszcza ozdoby. Mieszkańcy chcą, aby ich wieś była jeszcze ładniejsza, żeby nie było w niej rozsypanych śmieci, nieuporządkowanych terenów zielonych, połamanych gałęzi i zabrudzonych dróg i chodników. Mieszkańcy chcą, by ich wieś wyróżniała się tym na tle innych miejscowości w gminie i żeby nie była to jednorazowa akcja.

W badaniu ankietowym prawie 40% ankietowanych wskazało problem zdefiniowany jako „Nieporządek, zaśmiecone tereny” jako jeden z najpoważniejszych problemów wsi. Problem ten znalazł się na 4 miejscu pod względem liczby wskazań. W części drugiej ankiety „co należy zrobić we wsi?” respondenci podawali następujące kwestie, które wpłynęłyby pozytywnie na poprawę estetyki wsi:

- uporządkowanie terenów przy posesjach
- regularne porządkowanie dróg i chodników zabrudzonych przez bydło
- rozstawienie większej liczby kontenerów do segregacji śmieci
- uporządkowanie parku dworskiego
- oczyszczenie tzw. „strugi” we wsi
- urządzenie publicznych terenów zielonych
- częstsze sprzątanie przystanków autobusowych

W związku z potrzebą poprawy estetyki wsi oraz z deklarowaną chęcią angażowania się dużej części społeczności w działania na rzecz swojej miejscowości zaplanowano wdrożenie następujących inicjatyw społecznych:

- wiosenne sprzątanie wsi
- promowanie czystych, zadbanej posesji (np. konkursy na najładniejszą zagrodę)
- sprzątanie świata

- urządzamy naszą wieś (kształtowanie przestrzeni publicznej, odnawianie lokalnych obiektów o wartościach historycznych lub sentymentalnych – pomników, figurek).

Powyższe przedsięwzięcia mają na celu zarówno poprawę atrakcyjności zamieszkania, poprawę samopoczucia mieszkańców, jak i poprawę wizerunku wsi. Tego typu inicjatywy wpłyną pozytywnie na integrację społeczną mieszkańców i podniosą poziom utożsamiania się ze swoją wsią. Odbiorcami planowanych przedsięwzięć są mieszkańcy Gródek (ok. 650 osób), turyści, goście oraz osoby przyjezdne.

Budowa placów zabaw dla dzieci we wsi Gródki

Problem braku placów zabaw w badaniu ankietowym znalazł się na piątym miejscu pod względem liczby wskazań (35 wskazań). Budowa placów zabaw dla dzieci ma na celu umożliwienie i zachęcenie rodziców najmłodszych mieszkańców wsi do zabaw na świeżym powietrzu i przyczyni się do lepszego zagospodarowania ich czasu wolnego, przy założeniu, iż powstałe place zabaw będą użytkowane w sposób prawidłowy, zapewniający długotrwałą użyteczność. Dzięki atestowanym urządzeniom do zabaw dzieci będą mogły bezpiecznie rozwijać swoją sprawność fizyczną a także kształtować umiejętności wspólnej zabawy. Projekt pozytywnie wpłynie na integrację społeczną dzieci i rodziców oraz na uwrażliwienie użytkowników na poszanowanie powstałych dóbr i zachowanie czystości. Projekt przyczyni się też do poprawy wizerunku i estetyki wsi.

Projekt obejmuje następujący zakres prac:

- wyznaczenie i uporządkowanie terenu
- zakup i montaż atestowanych wyrobów do zabaw dziecięcych
- zakup sadzonek kwiatów i krzewów
- urządzenie trawników
- zakup i montaż ławek
- zakup i montaż koszy na śmieci
- wymiana ogrodzenia z bramą wejściową i barierką uniemożliwiającą dzieciom wybieganie na ulicę;
- wyznaczenie bezpiecznych przejść dla pieszych

Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla wszystkich mieszkańców na bazie istniejącej i przyszłej infrastruktury społecznej

Planowane jest zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców Gródek. Usługi rekreacyjne lub edukacyjne – organizowanie warsztatów dla różnych grup społecznych, np.: dzieci i młodzieży, rodzin oraz osób starszych mają być inicjowane i realizowane przez lokalną społeczność. Realizacja różnego rodzaju przedsięwzięć powinna uwzględniać możliwość współfinansowania ich ze źródeł zewnętrznych, wykorzystywanych nie tylko przez gminę i jej jednostki organizacyjne, ale również przez działające na terenie sołectwa inne podmioty, np. Ochotniczą Straż Pożarną, czy Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Płońnica. Wskazany kierunek jest również animacja społeczno-kulturalna mieszkańców poprzez zainicjowanie powstania klubów i stowarzyszeń, które w zakresie swojej działalności miałyby m.in. organizację imprez sportowych, kulturalnych oraz integracyjnych.

Tabela 10. Harmonogram, szacunkowy koszt realizacji oraz możliwe źródła finansowania planowanych do realizacji zadań

Nazwa planowanego przedsięwzięcia	Planowany termin rozpoczęcia	Planowany termin zakończenia	Szacunkowy koszt ogółem (w zł)	Źródła finansowania
Zwiększenie oferty spędzania wolnego czasu dla wszystkich mieszkańców na bazie istniejącej i przyszłej infrastruktury społecznej	2011-2017	2011-2017	30 000,00	Środki własne i zewnętrzne
Budowa wodociągu z pompownią do zasilania z sieci w Płośnicy	2011	2012	2 000 000,00	PROW 2007-13, budżet gminy
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przykanalikami i przepompowniami w Gródkach oraz połączeniem z kanalizacją w Płośnicy,	2011 – 2017	2011 – 2017	2 000 000,00	Środki własne i zewnętrzne
Wymiana sieci wodociągowej istniejącej z rur azbestowocementowych na rury „PE” we wsi Gródki.	2011-2017	2011-2017	1 500 000,00	Środki własne i zewnętrzne
Budowa placów zabaw dla dzieci we wsi Gródki	2011	2013	30 000,00	PROW 2007-13, budżet gminy
Asfaltowanie gminnej drogi gruntowej nr 015 wraz z budową chodnika w Gródkach	2015	2015	700 000,00	budżet gminy
Organizacja warsztatów edukacyjnych, kulturalnych	2011-2017	2011-2017	10 000,00	Środki własne i zewnętrzne
Animacja społeczno-kulturalna mieszkańców gminy poprzez zainicjowanie klubów i stowarzyszeń	2011-2017	2011-2017	5 000,00	Środki własne i zewnętrzne
Organizacja imprez sportowych, kulturalnych oraz integracyjnych	2011-2017	2011-2017	7 000,00	Środki własne i zewnętrzne
Poprawa Estetyki Miejscowości (budowa boiska sportowego, zagospodarowanie terenu wokół stawów, wymiana chodników, doposażenie placu zabaw itp.)	2011-2017	2011-2017	20 000,00	Środki własne i zewnętrzne

7. MONITORING, OCENA I AKTUALIZACJA PLANU

Kluczową rolę w monitorowaniu realizacji Planu Odnowy Miejscowości posiada Rada Gminy. Współpracuje ona z Radą Sołecką. Zadaniem Rady Gminy będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz ewentualne interweniowanie w przypadku stwierdzenia spóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania. Do zadań Rady Gminy należeć będzie również bieżąca ocena skuteczności Planu. Z procesem oceny będzie powiązana aktualizacja dokumentu – corocznie wraz z przeglądem wykonania Planu będzie proponowane, w miarę potrzeby, wprowadzanie nowych zadań, wynikających z rodzących się potrzeb i możliwości. Propozycje nowych zadań będą mogły być zgłaszane przez Radę Sołecką, Wójta, bądź radnych. Będą one, podobnie jak pierwotna wersja Planu, zatwierdzane najpierw przez Radę Sołecką, a następnie przez Radę Gminy.

SPIS TABEL

Tabela 1.	<i>Liczba ludności sołectwa w kolejnych latach</i>	9
Tabela 2.	<i>Struktura przestrzenna wsi (w ha powierzchni oraz rozkład procentowy)</i>	15
Tabela 3.	<i>Dane dotyczące bezrobocia i ofert pracy dla Gminy Płońnica</i>	17
Tabela 4.	<i>Struktura użytków rolnych</i>	18
Tabela 5.	<i>Struktura gruntów ornych</i>	18
Tabela 6.	<i>Struktura gospodarstw rolnych na terenie sołectwa Gródki</i>	19
Tabela 7.	<i>Najpoważniejsze problemy wsi Gródki wg badania ankietowego</i>	25
Tabela 8.	<i>Analiza SWOT miejscowości Gródki</i>	27
Tabela 9.	<i>Wizja stanu docelowego Gródek</i>	29
Tabela 10.	<i>Harmonogram, szacunkowy koszt realizacji oraz możliwe źródła finansowania planowanych do realizacji zadań</i>	36